

Snyltefluen *Phasia hemiptera* (Diptera, Tachinidae) genfundet i Danmark

Rune Bygebjerg

Bygebjerg, R.: The tachinid fly *Phasia hemiptera* (Diptera, Tachinidae) rediscovered in Denmark.

Ent. Meddr 72: 75-77. Copenhagen, Denmark, 2004. ISSN 0013-8851.

In 2003 several specimens of the tachinid fly *Phasia hemiptera* (Fabricius, 1794) were observed on the island of Møn in SE Denmark. An additional seven specimens have been recorded from other localities in 2003 and 2004. These records are the first from Denmark since 1920, and the species has for some time been regarded as regionally extinct.

Rune Bygebjerg, I.P. Jacobsensvej 5, 9990 Skagen, Danmark.
e-mail: r.bygebjerg@stofanet.dk.

I sommeren 2003 blev snyltefluen *Phasia hemiptera* (Fabricius, 1794) genfundet i Danmark. Arten er sidst registreret fra landet i 1920, og den har været betragtet som uddød i Danmark (Chinery & Enghoff, 1987; Torp Petersen & Meier, 2001).

Sammen med Søren Tolsgaard var forfatteren i begyndelsen af august 2003 på ekskursion til Møn i forbindelse med et projekt om overvågning af insekter i Storstrøms Amt. Her observerede vi flere eksemplarer af *P. hemiptera* ved Møns Klint i områderne ved Jydelejet og Liselund. Arten blev især set på blomster af hjortetrøst (*Eupatorium cannabinum*) og mynte (*Mentha* sp.). I alt 5 af de observerede dyr (2 hanner og 3 hunner) blev indsamlet som belægseksemplarer, og findes nu i samlingen på Naturhistorisk Museum i Århus.

Yderligere et eksemplar af arten blev fundet i Østjylland ved Klejs Bakker nær Juelsminde, hvor Ken A. Alminde fangede en hun 12. august 2003.

Desuden foreligger nogle fotos taget af Svend Skov, der 29. august 2003 på Gyldenris (*Solidago* sp.) i sin have ved Halsted på Lolland har fotograferet en flue, der efter al sandsynlighed også er *P. hemiptera*.

De mange observationer tyder på, at arten har haft et rigtigt godt år i 2003, og fra 2004 er der foreløbigt yderligere 4 registreringer: Slettestrand 1 stk. 10. juli (Stig Andersen). Østerby, Læsø 1 stk. 11. juli (Rasmus Lauridsen). Klarskov ved Korsør 1 stk. 4. august (Søren Tolsgaard). Søholt Storskov ved Maribo 2 stk. 5. august (R. Bygebjerg).

P. hemiptera er en imponerende art med en udpræget kønsdimorfi (figur 1). Især hannernes specielle udseende gør, at andre end specialister i snyltefluer vil bemærke arten.

De observerede individer fra Møn udviste ret stor variation med hensyn til størrelse; længden af de indsamlede hunner er 8-11 mm, mens hannerne er 9-12 mm. Lundbeck (1927) omtaler 3 forskellige typer af hanner.

Arten er beskrevet i 1794 af danske J. C. Fabricius på baggrund af udenlandsk materiale. Han beskrev i øvrigt hannen og hunnen som to forskellige arter under navnene *Syrphus hemipterus* og *Syrphus affinis*. I Chinery & Enghoff (1987) og hovedparten af den ældre litteratur behandles arten under slægtsnavnet *Alophora*.

I den danske samling på Zoologisk Museum findes 33 eksemplarer af *P. hemiptera*. De daterede dyr er fra perioden 1872-1920, mens enkelte er uden etikette. Zetterstedt

Fig. 1. *Phasia hemiptera* han (t.v.) og hun (t.h.) fanget 7. august 2003 ved Jydelejet, Møns Klint. (Foto: Geert Brovad).
Phasia hemiptera male and female, August 7th, 2003, Jydelejet, Møns Klint. (Photo: Geert Brovad).

omtaler allerede i *Diptera Scandinaviae* (1844) danske fund af Drewsen fra Sjælland ved Strandmøllen.

De gamle danske fund er følgende:

Almindingen, Bornholm 6 stk. 9.vii. 1872 (R.W. Schlick).

Bornholm 11 stk. uden dato og præcis lokalitet (R.W. Schlick).

Rude(r) Hegn 1 stk. (uden dato og finder).

Sielland (Drewsen) 2 stk. uden dato. [Strandmøllen ifølge Zetterstedt (1844)]

Sønderborg 2 stk. 24.vii. 1881 og yderligere 2 stk. uden dato (Wüstnei).

Grejsdalen 1 stk. 8.vi. 1874 (J.C. Nielsen).

Løgtemosen 1 stk. 19.vii. 1920 (E. Olsen). [ved København ifølge Lundbeck (1927)].

Hald Egeskov 1 stk. 22.vi. 1898 (C. Larsen, coll. J.C. Nielsen).

Figur 2 viser den kendte udbredelse af arten i Danmark.

Fra de nærmeste omgivelser kendes arten bl.a. fra Sverige, Tyskland og Polen. I det nordlige Tyskland er der fund fra Niedersachsen og Sachsen-Anhalt (Tschorsnig, pers. com.). Fra Sverige foreligger der fund fra Skåne, Småland og Uppland, men også her er der en lang periode uden registreringer af arten, der dog anses som etableret men meget sjælden. På baggrund af de få fund er det dog vanskeligt at vurdere status, og det er muligt, at en del af de svenske fund er migrerende individer fra sydøst (Bergström, pers. com.).

Det kan bestemt ikke udelukkes, at arten har levet uopdaget på enkelte danske lokaliteter siden 1920, men en anden mulighed er, at der er tale om en genindvandring.

Ifølge Tschorsnig & Herting (1994) snylter *P. hemiptera* på forskellige tæger bl.a. rød-benet bredtæge (*Pentatoma rufipes*) og grøn bredtæge (*Palomena prasina*). Disse arter er begge almindelige og udbredte i Danmark (Tolsgaard, 2001). Udbudet af egnede værtsdyr synes således ikke være begrænsende for artens udbredelse i landet.

Fra England meldes om øget forekomst af arten i de seneste varme somre (Raper, 2003). Den danske forekomst i 2003 og 2004 kan ligeledes meget vel være begunstiget af det varmere klima, og det skal blive interessant i de kommende år at se, om arten forekommer fast på de danske lokaliteter.

Tak til Christer Bergström og Hans-Peter Tschorsnig for oplysninger om artens forekomst i henholdsvis Sverige og Tyskland.

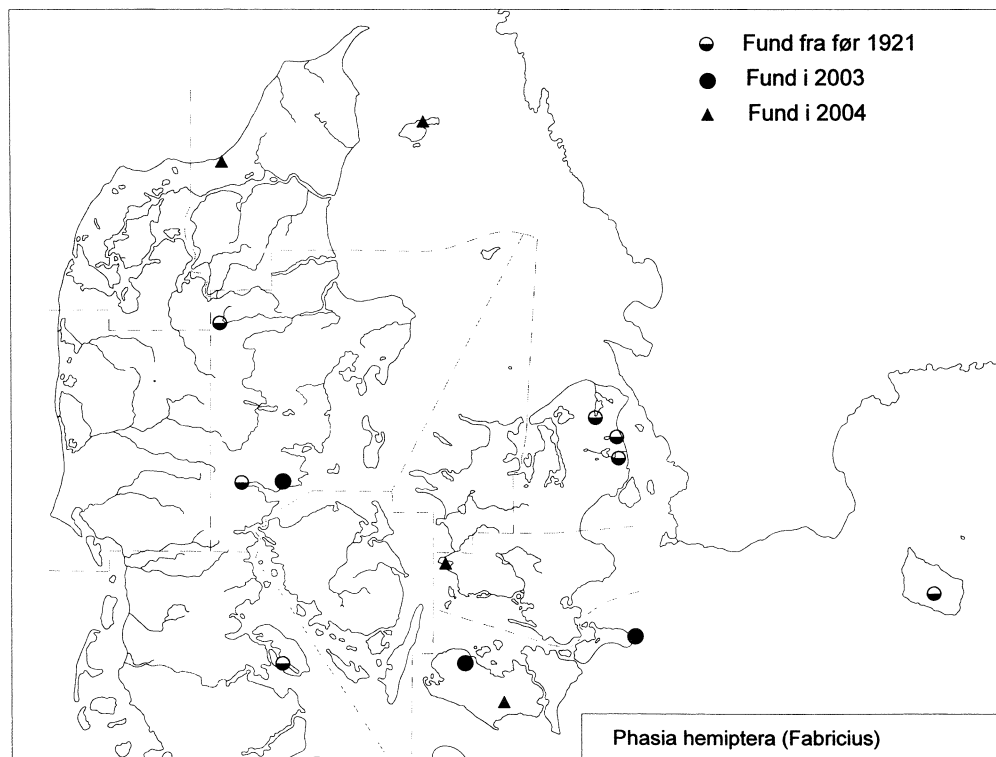

Fig. 2. Kendte danske fund af *Phasia hemiptera*.
Records of *Phasia hemiptera* from Denmark.

Litteratur

- Chinery, M. & H. Enghoff, 1987. *Vesteuropas insekter*. G.E.C-Gad. København.
- Fabricius, J.C., 1794. *Entomologia systematica emendata et aucta*. 4. Hafniae.
- Lundbeck, W., 1927. *Diptera Danica*. Genera and species of flies hitherto found in Denmark. Part VII. G.E.C. Gad. København.
- Raper, C., 2003. www.tachinidae.org.uk.
- Tolsgaard, S. 2001. Status over danske bredtæger, randtæger og ildtæger (Heteroptera: Pentatomidea, Coreoidea & Pyrrhocoridae). *Entomologiske Meddelelser* 69: 3-46.
- Torp Petersen, F. & R. Meier (eds), 2001. A preliminary list of the Diptera of Denmark. *Steenstrupia* 26 (2): 119-276.
- Tschorsnig, H.-P. & B. Hering, 1994. Die Raupenfliegen (Diptera: Tachinidae) Mitteleuropas. Bestimmungstabellen und Angaben zur Verbreitung und Ökologie der einzelnen Arten. *Stuttgarter Beiträge zur Naturkunde*, Serie A. Nr. 506.
- Zetterstedt, J.W., 1844. *Diptera Scandinaviae* III. Lundae.